

INFORMACJA
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W PRZECHLEWIE
NA TEMAT REALIZOWANYCH FORM POMOCY
MIESZKAŃCOM GMINY PRZECHLEWO
W ROKU 2018

Przechlewo, 2019

WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie jest jednostką organizacyjną Gminy Przechlewo powołaną na podstawie Uchwały Nr 62/XII/90 Gminnej Rady Narodowej w Przechlewie z dnia 27 lutego 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie. Zadania Ośrodka określa Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie zatwierdzony Uchwałą Nr 90/XVI/2016 Rady Gminy Przechlewo z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie oraz ustawy i akty wykonawcze do tych ustaw.

Ośrodek realizuje zadania w oparciu o następujące przepisy prawne:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- uchwała RM o wieloletnim rządowym programie „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”;
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o ochronie danych osobowych w tym RODO,
- ustawy o pracownikach samorządowych,
- ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawy o finansach publicznych;
- ustawy o prawo zamówień publicznych;
- ustawy o rachunkowości,
- ustawy o dyscyplinie finansów publicznych,

ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
kodeks postępowania administracyjnego;
kodeks rodzinny i opiekuńczy.

ZAKRES DZIAŁANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie wykonuje zadania, w szczególności w zakresie:

1) pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. Z 2018, poz. 1508 ze zmianami). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na następujący typ zadań:

- a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
- b) zadania własne gminy,
- c) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;

2) świadczeń rodzinnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. Z 2018 r. poz. 2220, ze zmianami). Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 190/2012 z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, a także na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 335/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o ustalenie i wypłacie zasiłków dla opiekuna;

3) świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 670). Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 117/2015 z dnia 21 października 2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i do wydawania w tych sprawach decyzji, oraz na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo Nr 93/2015 z dnia 3 września 2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;

4) świadczeń wychowawczych, które są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zmianami). Ośrodek realizuje zadanie wynikające z niniejszej ustawy na podstawie Zarządzenia nr 172/2016 Wójta Gminy Przechlewo z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego. Zostały również udzielone przez Wójta Gminy Przechlewo stosowne upoważnienia do podejmowania działań, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;

5) przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390). Zadania były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przechlewo, który został przyjęty Uchwałą Nr 184/XXXI/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 stycznia 2017 r.;

6) wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zmianami). Zadania w tym zakresie były realizowane poprzez zatrudnienie asystenta rodziny;

6) inne zadania na podstawie uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Struktura organizacyjna Ośrodka nie zmieniła się i w jej skład wchodziły:

- dział pomocy środowiskowej – zatrudnione są 4 osoby: 2 specjalistów pracy socjalnej, 1 starszy pracownik socjalny i asystent rodziny,
- dział świadczeń rodzinnych – zatrudnione są 3 osoby
- dział Środowiskowy Dom Samopomocy – zatrudnionych jest 5 osób (3,75 etatu),
- dział usług opiekuńczych – zatrudnione są 3 osoby (2,75 etatu),
- dział finansowy – zatrudnione są 3 osoby.

Aktualnie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 18 pracowników.

Tutejszy Ośrodek spełnia wymóg z ustawy o pomocy społecznej dotyczący zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych. Wszystkie zatrudnione osoby posiadają niezbędne wykształcenie do realizacji zadań pomocy społecznej. 13 pracowników posiada

wykształcenie wyższe, 4 pracowników jest z wykształceniem średnim, 1 osoba posiada wykształcenie zawodowe.

Ciągle, zmieniające się przepisy prawa zmuszają jednak do podnoszenia kwalifikacji. Pracownicy Ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje poprzez samokształcenie i uczestnictwo w szkoleniach prowadzonych przez podmioty zajmujące się organizacją szkoleń tematycznych.

REALIZACJA BUDŻETU

W 2018 r. plan finansowy Ośrodka opierał się na trzech działach – dział 851 Ochrona Zdrowia, dział 852 Pomoc Społeczna i dział 855 Rodzina. Plan finansowy ogółem na dzień 31.12.2018 r. wynosił 9.908.277,00 zł. Zadania realizowane przez Ośrodek po stronie wydatków stanowiły ogółem kwotę 9.690.700,42 zł. Wydatki uwzględniające podział na zadania własne i zlecone oraz podział na główne zadania przedstawione zostały w tabeli 1 i 2.

Tabela nr 1. Wydatki na realizację zadań w GOPS w roku 2018

Zadania	kwota
Dział 851 Ochrona zdrowia	424,00
Zadania zlecone	424,00

Zadania	kwota
Dział 852 Pomoc Społeczna	2.048.531,39
Zadania własne	1.412.421,04
- dotacja z budżetu gminy	808.813,45
- dotacja z budżetu państwa	603.607,59
Zadania zlecone	636.110,35

Zadania	kwota
Dział 855 Rodzina	7.641.745,03

Zadania własne	64.656,00
Zadania zlecone	7.577.089,03

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2018 r.

Tabela nr 2. Wydatki w układzie zadaniowym w GOPS z podziałem na rozdziały w roku 2018.

Wyszczególnienie	kwota
Dział 851 Ochrona zdrowia	
Pozostała działalność	424,00
Dział 852 Pomoc Społeczna	
Zadania własne	
Domy pomocy społecznej	274.972,59
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	3.230,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	25.297,99 – środki z dotacji z budżetu państwa
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	110.945,25 w tym: - środki własne – 51.000,00 - z dotacji z budżetu państwa – 59.945,25
Zasiłki stałe	215.414,68 - środki z dotacji z budżetu państwa
Ośrodki pomocy społecznej	529.430,36 w tym: - środki własne -426.480,36 - środki z dotacji z budżetu państwa – 102.950,00
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	250.000,00 w tym: - środki własne – 50.000 - środki z dotacji z budżetu państwa – 200.000,00
Pozostała działalność	3.130,50
Zadania zlecone	
Ośrodki wsparcia	405.365,44

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	22.953,81
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	207.791,10

Wyszczególnienie	kwota
Dział 855 Rodzina	
Zadania własne	
Wspieranie rodziny	50.110,66
Rodziny zastępcze	6.646,05
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	11.688,29
Zadania zlecone	
Świadczenie wychowawcze (500+)	4.338.941,41
Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2.992.513,27
Karta Dużej Rodziny	171,23
Program Rządowy „Dobry Start”	241.674,12

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2017r.

UDZIELONE WSPARCIE MIESZKAŃCOM GMINY PRZECHLEWO

1. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Aby ubiegać się o wsparcie z pomocy społecznej należy spełnić wymóg kryterium dochodowego i posiadać co najmniej jedną z dysfunkcji skatalogowaną w ustawie o pomocy społecznej. W art. 7 zawarty jest przykładowy katalog rodzajów ryzyka, stanowiących zdarzenia natury prawnej lub

faktycznej, które ustawodawca uznał za doniosłe z punktu widzenia ich wpływu na prawo do świadczeń pomocy społecznej.

System pomocy społecznej objął wsparciem **221** rodzin, w których przebywały **582** osoby. Gminę Przechlewo na dzień 31.12.2018 r. zamieszkiwało 6.379 osób. Z dokonanej analizy wynika, że 9,12 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Tabela nr 3 przedstawia liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób
Pomoc ogółem	221	582
Pomoc w ramach zadań własnych	210	559
Pomoc w ramach zadań zleconych	14	31
Praca socjalna, w tym	230	598
wyłącznie praca socjalna	179	324
Praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny	1	1

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2018 r.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były: niepełnosprawność, bezrobocie, , potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W znacznej liczbie rodzin korzystających ze świadczeń, występuje złożoność problemów. W tabeli nr 4 przedstawione zostały dane statystyczne dotyczące powodu udzielenia pomocy i ilości rodzin.

Tabela nr 4 powody udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	58	151

Niepełnosprawność	90	163
Ubóstwo	3	4
Długotrwała lub ciężka choroba	44	101
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	23	75
Potrzeba ochrony macierzyństwa	72	313
Wielodzietność	5	28
Alkoholizm	8	10
Rodziny niepełne	12	30

Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03, stan na 31.12 2018 r.

W roku 2018 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie wpłynęło 407 wniosków o udzielenie pomocy. Zostało wydanych 729 decyzji, w tym 3 odmowne ze względu na przekroczone kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili 1144 rodzinnych wywiadów środowiskowych, wykonali 52 karty informacyjne na potrzeby różnych instytucji m.in. Człuchowskiego Hospicjum, EKO „Szkoła Życia” w Wandzinie, Urzędu Gminy oraz udzielili wsparcia w formie pracy socjalnej osobom nie będącym w systemie pomocy społecznej dla 179 rodzin.

I. świadczenia pieniężne pomocy społecznej:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie.

1. **Zasiłek stały** jest świadczeniem obligacyjnym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – tj. kwoty 701,00 zł lub osoby w rodzinie – w kwocie 528,00 zł. Wysokość zasiłku stałego ustala się jako różnicę między kryterium dochodowym osoby

samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie a posiadany dochód tych osób. Minimalna wysokość zasiłku stałego wynosi 30,00 zł natomiast maksymalna wysokość 645,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528,00 zł na osobę w rodzinie.

W roku 2018 z tej formy pomocy skorzystało **49** rodzin, z tego **43** osoby to samotnie gospodarujący i **6** osób przebywające w rodzinach. Wydatkowano kwotę **238,721,00 zł**. Przyznano **452** świadczenia. Średni zasiłek stały wyniósł **529,00 zł**.

2. Zasiłek okresowy jest zadaniem własnym gminy, dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Jest świadczeniem pieniężnym o określonych czasowo granicach przysługiwania. Wysokość zasiłku okresowego ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny, z tym że kwoty nie mogą być niższe niż 50% różnicy. Tutejszy Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku okresowego **49** świadczeniobiorcom w łącznej kwocie **61.247,00 zł**, co stanowi **218** świadczenia, średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła **280,95 zł**. Środki na wypłatę zasiłku okresowego GOPS otrzymuje wyłącznie z dotacji budżetu państwa na zadania własne.

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy jest zadaniem własnym gminy, przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. Zasiłek celowy może być przyznany zwłaszcza na pokrycie części lub całości kosztów leczenia i zakupu leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie czy rodzinie o dochodach przekraczających ustawowe kryterium dochodowe może zostać udzielona pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten nie podlega zwrotowi. W roku 2018 udzielono pomocy w formie zasiłku celowego **32** rodzinom, co stanowi **129** świadczeń, wydatkowano ze środków własnych kwotę **51.000,00 zł** w tym przyznano dla **21** rodzin zasiłki specjalne celowe, co stanowi **36** świadczeń a wydatkowana kwota na zasiłki specjalne wyniosła **17.180,00 zł**. Średni zasiłek celowy wyniósł **262,17 zł**, natomiast średnia wysokość zasiłku specjalnego celowego wyniosła **477,22 zł**.

4. Sprawienie pogrzebu – w roku 2018 Gmina zorganizowała pogrzeb dla 2 osób przebywających w Ośrodku Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni „PLUS” EKO „Szkoła życia” w Wandzinie. Koszt pochówku wyniósł łącznie **5.012,00 zł**.

5. Pomoc w związku ze zdarzeniem losowym – w roku 2018 nie przyznawano świadczeń w związku ze zdarzeniem losowym.

II. świadczenia niepieniężne pomocy społecznej – należą do nich:

1. Praca socjalna - pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

W 2018 roku praca socjalna w środowiskach była świadczona m. in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego, rozmowy motywacyjnej, skierowania na leczenie. Udzielono pomocy w formie pracy socjalnej w **230** rodzinach, gdzie żyły **598** osób.

Przykłady pracy socjalnej:

- udział w grupach roboczych ZI, monitoring rodzin dotkniętych przemocą, realizacja planów pomocy rodzinie;
- współudział w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji materialnej – 17 uczniów przebywało na koloni letniej w Gdańsku;
- udział w Programie Szlachetna Paczka – sporządzono wnioski dla potrzeb fundacji;
- pozyskiwanie i dystrybucja artykułów żywnościowych z Banku Żywności;
- pomoc rodzinom w dostępności do poradnictwa specjalistycznego – psychologicznego i psychiatrycznego;
- pozyskiwanie używanych mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, odzieży i przekazanie rodzinom potrzebujących;

- współdziałal w realizacji Centrum Integracji Społecznej w Wandzinie, współpraca z pracownikiem socjalnym EKO „Szkoły Życia” w celu pomocy dla osób z terenu Polski przebywających na terapii;
- sporządzenie wykazu osób oraz przekazanie paczek świątecznych najstarszym mieszkańcom Gminy, przygotowano 56 paczek;
- pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych m.in. o dopłaty mieszkaniowe, o świadczenia rodzinne, oświadczenia ZUS itp.
- współpraca z instytucjami na terenie gminy i powiatu w celu rozwiązywania potrzeb i problemów mieszkańców Gminy Przechlewo – poradnie zdrowia psychicznego, Stowarzyszenie Przyjaciół Hospicjum, poradnie specjalistyczne.

2. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej - osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić innej pomocy np. w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zobowiązani do wnoszenia odpłatności za pobyt w DPS są w kolejności: mieszkaniec domu (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Kwota pozostająca po wniesieniu opłat nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie i samotnie gospodarującej. W praktyce, główny ciężar ponoszenia odpłatności za pobyt osób umieszczonych w DPS, spoczywa jednak na gminie. W roku 2018 za **9 osób** Gmina Przechlewo opłacała pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Nowych Łosienicach, Czarnem, Damaszcze, Bornem Sulinowie, Mielnie. Średni koszt utrzymania mieszkańca wynosi ok. **3.500 zł**. Niestety rosnące corocznie koszty utrzymania w DPS, generują wyższe wydatki. Na dzień 31.12. 2018 r. wydatkowano na ten cel kwotę **274.972,59 zł**.

3. Zapewnienie schronienia - W roku 2018 r. ponosiliśmy odpłatność za 1 mieszkańca Gminy pozbawionego schronienia. Średni koszt utrzymania to kwota ok. **780 zł**. Wydatkowano kwotę **3.130,50 zł**. Gmina podpisała porozumienia ze Schroniskiem w Gajkach k/ Słupska i we Wielu.

4. Opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne - Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały dla **43** osób oraz za **28** osób

uczestniczących w zajęciach Centrum Integracji Społecznej realizowanych przez EKO „Szkolę Życia” w Wandzinie. Wydatkowano na ten cel kwotę **26.958,00 zł**.

5. **Posilek** - realizowany był program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. Uchwałą Rady Gminy Przechlewo z dnia 27 stycznia 2014 r. podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o pomoc w tym zakresie do 150% kryterium. Przyznane świadczenia obejmują dożywianie uczniów uczęszczających do szkół oraz zasiłki na zakup żywności. Z tej formy pomocy skorzystało ogółem **380** osób, w tym **133** osoby objęto dożywianiem i **308** osób otrzymało zasiłek celowy na zakup żywności. Wydatkowano ogółem kwotę **250.000,00 zł** z tego środki wkładu własnego – **50.000,00 zł**.

6. **Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób innych, a jest jej pozbawiona. Stanowią istotną formę wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania z rozpoznaniem psychoz z kręgu schizofrenii i zaburzeń afektywnych. Pomoc świadczona jest dla osób, które wymagają wsparcia w szczególności : uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie świadczeń, wypełnianie dokumentów), pomoc w użyciu środków pomocniczych, materiałów medycznych i przedmiotów ortopedycznych, utrzymaniu higieny, utrzymaniu czystości w pomieszczeniach mieszkalnych, dokonywanie zakupu artykułów spożywczych, leków, przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety zaleconej przez lekarza, prowadzenie pielęgnacji mającej na celu zapobieganiu powstawaniu odleżyn, odparzeń, mierzenie temperatury, podawanie leków drogą doustną, wziewna (inhalacja).

Ośrodek świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz **4** dzieci ze zdiagnozowanym mózgowym porażeniem dziecięcym, z opóźnionym rozwojem psychoruchowym i cechami autystycznymi, przez specjalistów : pedagoga, logopedę, fizjoterapeutę.

Usługi opiekuńcze specjalistyczne i gospodarcze świadczone są w **17** środowiskach, z tego **9** rodzin korzystało ze świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Udzielono **8641** godzin usług a wydatkowana kwota to **207.791 zł**. W zależności od posiadanego dochodu osoby otrzymujące wsparcie w formie usług opiekuńczych ponoszą częściową odpłatność. Odpłatność wynika z dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie oraz zgodna ze wskaźnikiem odpłatności w procentach ustalonych od ceny 1 godziny specjalistycznych usług. Działania wynikające ze

specyfiki specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonuje 3 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, natomiast usługi opiekuńcze „gospodarcze” wykonuje 2 pracowników w ramach prac interwencyjnych oddelegowanych z Urzędu Gminy oraz 2 osoby zatrudnione w ramach prac społeczne – użytecznych.

7. Ośrodki wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy to placówka dziennego wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Dom jest typem A – dla osób przewlekle chorych psychicznie (8 osób) i B – dla osób upośledzonych umysłowo (13 osób) i 3 osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. Dom finansowany w 100% z budżetu wojewody. Placówkę prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej dla 22 osób. Placówka zapewnia wsparcie psychiczne, pozwalające zaspokoić podstawowe potrzeby i integrację społeczną. Celem działalności ŚDS jest prowadzenie szeroko rozumianej rehabilitacji, umożliwiającej osobom dotkniętym zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną przywrócenie i rozwijanie umiejętności do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Zakres i poziom świadczeń jest dostosowany do indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. ŚDS zapewnia 2 posiłki dziennie: śniadanie przygotowane przez uczestników w ramach treningu kulinarnego oraz gorący posiłek. Oferta terapeutyczna ŚDS obejmuje między innymi: rehabilitację ruchową, muzykoterapię, artterapię, terapię psychologiczną, wsparcie i poradnictwo socjalne dla rodzin uczestników. W roku 2018 wydano **24** decyzje administracyjne uprawniające do korzystania z oferty ŚDS. Systematycznie na zajęcia uczęszcza średnio **21** uczestników. Zajęcia odbywają się w formie następujących treningów: treningi umiejętności samopomocowych, treningi umiejętności samoobsługowych, treningi zaradności życiowej, treningi umiejętności społecznych i integracyjnych, treningi spędzania i zagospodarowania wolnego czasu, terapię zajęciową w pracowniach: kulinarnej, krawieckiej, plastycznej, komputerowej oraz stolarni. Podstawą działań terapeutycznych są roczny i ramowy tygodniowy plan pracy opracowany przez zespół wspierająco-aktywizujący a zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego. Roczne i tygodniowe plany pracy pozwalają na racjonalne wykorzystanie czasu pracy i są niezwykle ważne dla stworzenia komfortu pracy zarówno dla uczestników jak i dla zespołu wspierająco -aktywizacyjnego. Na realizację zadania wydatkowano kwotę **405.365,44** zł. W ramach ustawy „Za życiem” wsparciem objęto **3** uczestników ŚDS z niepełnosprawnością sprzężoną. Osoby te korzystały z dodatkowych treningów psychologicznych i spotkań z dr. Psychiatrii.

W roku 2018 obchodziliśmy 20-lecie Środowiskowego Domu Samopomocy w Przechlewie.

8. Przyznanie pomocy w formie korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych – Ośrodek przyznaje decyzją potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych tylko w przypadku gdy wystąpi konieczność leczenia a klient nie posiada prawa do bezpłatnych świadczeń. Spełniony musi być warunek spełnienia kryterium dochodowego zgodnego z ustawą o pomocy społecznej. W roku 2018 udzielono **11** osobom pomocy ww. formie.

2. WPIERANIE RODZINY

Praca z rodziną, szczególnie z rodziną przejawiającą trudności opiekuńczo wychowawcze należy do priorytetowych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przechlewie. Głównym celem zadania jest kontynuacja zatrudnienia w 2018 roku Asystenta Rodziny, posiadającego kwalifikacje określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach zadania asystent rodziny realizuje pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto **14** takich rodzin, w których wychowuje się **38** dzieci. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszycy czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służy rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Asystent współpracuje z rodzinami, gdzie zaburzone jest sprawowanie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, skutkującej umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej a także z rodzinami, których dzieci umieszczone są w placówkach lub rodzinach zastępczych. Celem tej ścisłej współpracy jest powrót dzieci do środowiska rodzinnego.

Rok 2018 r. przedstawia się następująco :

- 14 rodzin objętych asystenturą rodziny
- 38 dzieci, w tym 3 poza domem rodzinnym
- 5 rodzin rozpoczęło współpracę z asystentem rodziny

- w 4 rodzinach została zakończona praca asystenta: w 3 rodzinach ze względu na poprawę sytuacji i osiągnięte cele, w 1 rodzinie ze względu na brak współpracy i osiągnięcie pełnoletności dziecka

- 1 rodzina odzyskała pełne prawa rodzicielskie, został zniesiony nadzór kuratora

- 1 rodzina wymagała działań interwencyjnych w postaci złożenia wniosku o wgląd w sytuację rodziny. Została objęta nadzorem kuratora.

Obecnie asystenturą objętych jest 10 rodzin przede wszystkim ze względu na ich problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Asystent współpracuje z pracownikami socjalnymi w GOPS oraz w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, koordynatorami pieczy zastępczej w PCPR (Człuchów, Tuchola), kuratorami przy SR w Człuchowie, dzielnicowymi Posterunku Policji, nauczycielami, pedagogami szkolnymi, opiekunowie w internacie (SP Przechlewo i Sąpolno oraz SOSW w Człuchowie), przewodniczącą GKRPA. Gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej w wysokości:

- w I roku umieszczenia 10% kosztów pobytu,

- w II roku umieszczenia 30% kosztów pobytu,

- w III roku i dalszych latach umieszczenia 50% kosztów pobytu.

W roku 2018 w zastępczej pieczy przebywało 4 dzieci, za które Gmina ponosiła odpłatność.

Na dzień 31.12.2018 r. wydatkowano kwotę na:

- rodziny zastępcze – 6.646,05 zł

- placówki opiekuńczo-wychowawcze – 11.688,29 zł.

3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przechlewo przyjętego Uchwałą Nr 184/XXXI/2017 Rady Gminy Przechlewo z dnia 30 stycznia 2017 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie prowadzi obsługę techniczno-organizacyjną powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

4. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r.

o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zmianami) w roku 2018 wydatkowano kwotę **2.450.699,97 zł**. W roku 2018 odzyskano w wyniku świadczeń nienależnie pobranych kwotę **7.478,00 zł**. W zakres świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłek rodzinny z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze. Średnia liczba pobierających zasiłki rodzinne kształtuje się w wysokości **223** rodziny, natomiast średnia liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2018 roku to **480** rodzin tj. **1668** osób, co stanowi 26,15 % ogółu mieszkańców Gminy Przechlewo. O wypłatę świadczeń rodzinnych złożono 556 wniosków, wydano **984** decyzji administracyjnych w tym 21 decyzji na świadczenie rodzicielskie, 9 decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach oraz 38 decyzji odmownych z powodu braku uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych, głównie z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Rodzaje świadczeń, kwoty wypłaconych świadczeń przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Rodzaje, liczba świadczeń i kwoty wypłaconych świadczeń

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	6747	809.820,00
2.	Świadczenie „złotówka za złotówkę”	1391	70.4908,97
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	3799	606.922,00
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	413	651.114,00
5.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	160	84.142,00
6.	Zasiłki dla opiekuna	213	112.732,00
7.	Świadczenia rodzicielskie	233	215.029,00
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	64	64.000
9.	Świadczenia w formie składki na ubezpieczenie społeczne	561	158.600,00
10.	Świadczenia w formie składki na ubezpieczenie zdrowotne	255	22.954,00

Opracowanie własne na podstawie dokumentów urzędowych GOPS, stan na 31.12.2018 r.

Zasiłek rodzinny z dodatkami przysługuje rodzinom, które spełniają ustawowe kryterium dochodowe na osobę w rodzinie w kwocie **674,00 zł** a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Wprowadzony zmianą w ustawie o świadczeniach rodzinnych mechanizm „złotówka za złotówkę”, skutkuje brakiem utraty prawa do świadczeń rodzinnych i polega na sukcesywnym zmniejszeniu wysokości zasiłku.

Za każde przekroczenie progu o 1 zł, łączna kwota świadczeń przysługujących rodzinie jest pomniejszana o 1 zł. Minimalne świadczenie wypłacane według zasady „złotówka za złotówkę” wynosi 20 zł.

Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1.000 zł miesięcznie przysługuje dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno -prawnych, rolnicy; niezależnie od dochodu rodziny.

5. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa oraz należy do zadań zleconych gminie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w przypadku bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia oraz w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów przez sąd, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

W roku 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie wypłacił osobom uprawnionym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie **184.480,00 zł**.

Wyplacono **478** świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z tej pomocy skorzystało **30** rodzin, w skład których wchodzi 40 osoby uprawnione. Złożonych zostało 34 wniosków o przyznanie świadczeń w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wydano w tym zakresie 46 decyzji.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili **96.668,00 zł** wypłaconych świadczeń, natomiast kwota **1.968,00 zł** to zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Świadczenia wypłacone z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi przez dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi, w celu uzyskania jak największej ściągłości prowadzone są działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika alimentacyjnego po otrzymaniu wniosku od wierzyciela lub od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, wzywa dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku dłużnika nie posiadającego zatrudnienia oraz nie będącego zarejestrowanym w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, organ zobowiązuje dłużnika do powyższej rejestracji. W przypadku, gdy dłużnik widnieje w ewidencji powiatowego urzędu pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, organ właściwy dłużnika kieruje do powiatowego urzędu pracy informację o potrzebie aktywizacji dłużnika.

Na dzień 31.12.2018 r. zadłużenie wobec funduszu alimentacyjnego w naszej gminie posiada **92** dłużników alimentacyjnych.

W 2018 r. organ właściwy prowadził działania wobec **57** dłużników, tj. kierował wnioski o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na terenie innych gmin (wierzycielka pobiera świadczenie w GOPS Przechlewo) oraz prowadził postępowanie wobec dłużników zamieszkujących na terenie gminy Przechlewo na wniosek innych organów właściwych wierzyciela oraz w sytuacji, gdy wierzycielka pobiera świadczenie w GOPS Przechlewo.

Po przyznaniu świadczeń na okres świadczeniowy 2018/2019 organ skierował **32** wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych.

Skierowano **26** zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Człuchowie o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez dłużników alimentacyjnych, określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny.

6. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Świadczenie wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851) przysługuje rodzinom wychowującym dzieci do 18 roku życia. Główne cele programu to pomoc rodzicom w wychowywaniu dzieci oraz odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w Polsce. Program Rodzina 500 plus gwarantuje przyznanie nieopodatkowanej kwoty 500 zł (netto) miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko, bez dodatkowych warunków. Próg dochodowy nie obowiązuje na drugie dziecko i kolejne dziecko. To oznacza, że finansowe wsparcie na drugie dziecko kolejne dziecko otrzyma każda rodzina, nie zależnie od wysokości zarobków. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem, do ubiegania się o przyznanie świadczenia wychowawczego winno być spełnione kryterium dochodowe na osobę w rodzinie tj. kwota 800 zł, chyba że dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności wówczas próg kryterium wynosi 1.200,00 zł.

Świadczenie wychowawcze przyznawane jest na wniosek rodzica. Wnioski również można składać drogą elektroniczną. Do GOPS wpłynęło **575** wniosków o świadczenie wychowawcze. Na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego **40** wniosków. Z pomocy w formie świadczenia wychowawczego skorzystało w roku 2018 średnio **460 rodzin, tj. 723 osoby, co stanowi 11,33 %** ogółu społeczeństwa Gminy Przechlewo.

W roku 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 668 decyzji administracyjnych, w tym:

- **597** decyzji **przyznających** świadczenie wychowawcze
- **30** decyzji **odmawiających** prawa do świadczenia wychowawczego
- **38** decyzji uchylających świadczenia
- **3** decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia

WYPŁACONE ŚWIADCZENIA :

1. Liczba świadczeń wychowawczych przyznanych decyzją	8640
w tym na pierwsze dziecko	2760
2. Średnia liczba świadczeń wychowawczych miesięcznie	720

3. Kwota wypłaconych świadczeń w zł – **4.272.453,00**

7. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny została wprowadzona w życie Ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Niniejsza ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzicowi, małżonkowi rodzica mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej oraz bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Od 1 stycznia 2018 r. wprowadzono zmianę w ustawie - oprócz posiadania Karty w formie tradycyjnej (plastikowej) udostępniono możliwość ubiegania się o Kartę w formie elektronicznej (na urządzeniach mobilnych). Elektroniczna Karta Dużej Rodziny ma formę aplikacji na smartfony. Może być przyznana każdemu członkowi rodziny wielodzietnej, nawet małoletnim dzieciom. Dodatkowo rodzic może posiadać na swoim smartfonie Karty swoich dzieci oraz małżonka. Aplikacja umożliwia wyszukiwanie partnerów udzielających zniżek wg kategorii, lokalizacji, frazy, posiada funkcję geolokalizacji ułatwiającą wyszukiwanie partnerów w pobliżu przebywania użytkownika aplikacji oraz umożliwia dodawanie partnerów do listy "ulubionych", informuje również użytkownika zarówno o aktualnych zniżkach, nowych partnerach jak i o konieczności złożenia nowego wniosku przed upływem terminu ważności Karty np. w przypadku dzieci przed 18 rokiem życia. Elektroniczna Karta Dużej Rodziny w 2018 roku przyznawana była bezpłatnie jeżeli:

- członkom rodziny wielodzietnej przed dniem 31.12.2017 r. zostały przyznane karty w formie tradycyjnej, a wniosek o wydanie karty w formie elektronicznej został złożony do dnia 31.12.2019 r.,
- członek rodziny wielodzietnej ubiegał się o przyznanie karty po raz pierwszy oraz zawnioskował o przyznanie obu form karty jednocześnie. W przypadku nie spełnienia warunków podanych wyżej, wydanie karty podlegało opłacie w kwocie 9,21 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie realizuje zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Przechlewo nr 24/2015 z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Przechlewie do prowadzenia postępowania w sprawie realizacji zadań związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny.

W roku 2018 Ośrodek:

- przyjął 17 wniosków
- wydał 76 Kart Dużej Rodziny, w tym 22 Karty w formie elektronicznej

Informacje na temat zniżek oraz przywilejów wynikających z posiadania KDR dostępne są na stronie internetowej rodzina.gov.pl w zakładce Karta Dużej Rodziny. Na terenie naszego powiatu rodziny wielodzietne mogą skorzystać ze zniżek m.in. na Basenie Sportowym w Człuchowie, kompleksie OSiR w Człuchowie, w Muzeum Człuchowskim. Partnerami Karty Dużej Rodziny są również placówki bankowe, sieci komórkowe, operatorzy energii elektrycznej, prywatne placówki edukacyjne, księgarnie oraz sklepy sieciowe mające swoje siedziby na terenie naszego powiatu.

8. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

W roku 2018 realizowany był przez GOPS program rządowy "Dobry Start" tzw. 300 +. Środki finansowe na wypłatę świadczeń pochodziły z budżetu państwa. Świadczenia przyznane były: rodzicom, opiekunom faktycznym dziecka, opiekunom prawnym dziecka. Kwota 300 zł to jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymywały świadczenie bez względu na dochód. Z programu w roku 2018 skorzystało w Gminie Przechlewo 525 rodzin, tj 780 osób, co stanowi 12,23% ogółu mieszkańców Gminy. Złożonych zostało **530** wniosków. Wypłacono świadczenia kwotę **207.300,00 zł**

9. INNE DZIAŁANIA OŚRODKA

- W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Chojnicki Bank Żywności pozyskaliśmy **8.853** kg produktów żywnościowych. Produkty zostały rozdysponowane wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej, dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia w świetlicach środowiskowych, uczniów Szkół Podstawowych w Przechlewie i Sąpolnie, dzieci uczęszczających do Przedszkola, Żłobka oraz klubu dziecięcego ELEMLEDUDKI – średnio dla **927** osób.

- w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, w roku 2018 Ośrodek rozdysponował **45.065 kg** żywności. W POPŻ wzięło udział 705 beneficjentów. Wydano 8000 paczek.

Do skorzystania ze wsparcia w postaci żywności i realizowanych działań towarzyszących uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj.: osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, na podstawie skierowania wystawionego przez właściwy terytorialnie Ośrodek Pomocy Społecznej. Udział w Programie nakłada na nas realizację działań towarzyszących. W ramach działań niefinansowych odbyły się spotkania z autorką książki p. Anną Balcerzak – autorka przeprowadziła warsztaty pt. “Potrawy stare i współczesne na każdą okazję”. Wspólnie ze Środowiskowym Domem Samopomocy przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przechlewie oraz Gminną Biblioteką i Centrum Kultury w Przechlewie zorganizowano kiermasz świąteczny bożonarodzeniowy. Oba wydarzenia można wskazać jako formę spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w życiu kulturalnym Gminy. Wzięło w nich udział 45 osób.

Tutejszy GOPS zorganizował również działania informacyjno – promocyjne . Została wydana broszura informująca o instytucji finansującej Program, o możliwościach zakwalifikowania się do POPŻ, dostępności i ilości przysługujących produktów na osobę oraz możliwości złożenia skargi na organizację wydającą paczki żywnościowe. W spotkaniach wzięły udział 64 osoby. Również Stowarzyszenie Bank Żywności w Chojnicach przeprowadził działania towarzyszące finansowe. Wzięło w nich udział 79 osób z terenu Gminy Przechlewo. Odbyły się warsztaty kulinarne i warsztaty ekonomiczne. Celem prowadzonych warsztatów kulinarnych było wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m.in.:

- Wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,

Dzięki warsztatom uczestnicy nabyli szereg umiejętności, m.in.:

- potrafią efektywniej wykorzystać produkty otrzymywane w ramach pomocy żywnościowej,
- potrafią przygotować smaczne i pożywne posiłki z zastosowaniem ww. produktów,

- znają podstawowe zasady zdrowego żywienia oraz potrafią przeanalizować sposób żywienia swojej rodziny (w tym zweryfikować i wyeliminować złe nawyki żywieniowe),

Celem prowadzonych warsztatów ekonomicznych było wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m.in.:

- Wskazanie różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej POPŻ,
- Uświadomienie prawidłowego postępowania z żywnością już na etapie robienia zakupów, jak również później podczas jej zużywania i przechowywania,
- Zapoznanie ze sposobem kalkulowania przychodów i wydatków na podstawie własnego gospodarstwa domowego, pozwalający na właściwe gospodarowanie środkami finansowymi w ramach dostępnego budżetu

Dzięki warsztatom uczestnicy nabyli umiejętności, m.in.:

- potrafią wskazać, jakie błędy popełniali przed i w trakcie zakupów, które przyczyniały się do marnowania produktów spożywczych,
  - wiedzą jak oznakowana jest data przydatności do spożycia,
  - poznali nowe sposoby na wprowadzenie oszczędności we własnym gospodarstwie domowym,
  - poznali ryzyko i zagrożenia związane z niekontrolowanym zadłużaniem gospodarstwa domowego lub korzystaniem z niewłaściwych źródeł finansowania.
- W okresie zimowym pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami Policji monitorowali miejsca pobytu bezdomnych, informując o możliwości uzyskania pomocy w formie schronienia, żywności i odzieży,
- wydano 345 zaświadczeń,
- wpłynęło do Ośrodka 931 pism, wniosków itp.
- wysłano 962 pisma, odpowiedzi
- sporządzono 48 jednorazowych sprawozdań, 15 sprawozdań resortowych,

WSPÓŁPRACA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie współpracuje z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką dotyczącą osób i rodzin jak niżej:

1. Uchwałą Nr 15/IV/2011 Rady Gminy z dnia 24 stycznia 2011 r. Gmina Przechlewo przystąpiła do Stowarzyszenia pod nazwą „Chojnicki Bank Żywności”, gdzie pozyskujemy artykuły spożywcze do bezpłatnej dystrybucji wśród potrzebujących.

2. Policja w Przechlewie

Współpraca z Komisariatem Policji ściśle związana była z problematyką przemocy domowej oraz w sprawach dłużników alimentacyjnych uparczywie uchylających się do osobistego stawienia się w Ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, ponadto Policja wspiera pracowników socjalnych podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych w trudnych sytuacjach.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przechlewie

Współpraca tutejszego Ośrodka z Komisją w Przechlewie dotyczyła przede wszystkim wszystkich działań podejmowanych na rzecz dzieci pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą fizyczną i psychiczną a także podejmowania działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tutejszego ośrodka.

4. Ośrodek Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni "PLUS" EKO "Szkoła Życia" w Wandzinie
W roku 2018 Ośrodek w Wandzinie realizował III i IV edycję Centrum Integracji Społecznej, gdzie GOPS w Przechlewie ściśle współpracuje przy kwalifikacji osób do CIS i opłacaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne podczas uczestnictwa w CIS. Zakwalifikowano 28 osób.

5. Partnerstwo PCPR i Ośrodków Pomocy z terenu powiatu człuchowskiego.
Umowa partnerska zawarta 16 listopada 2009 r. dot. wspólnego działania na rzecz podnoszenia jakości pracy PCPR i OPS działających na terenie powiatu. Cel partnerstwa realizowany jest poprzez: podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia klientów pomocy społecznej, wymianę doświadczeń poprzez cykliczne spotkania partnerów, pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów partnerstwa. Nawiązujemy współpracę z instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu i województwa, której celem jest zmniejszenie biurokracji związanej z załatwianiem spraw przez klientów objętych pomocą społeczną oraz udzielanie im stosownej pomocy. Nawiązaliśmy bliskie kontakty z organizacjami pozarządowymi, z którymi wspólnie podejmujemy działania dot. pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki działalności porozumienia wypracowaliśmy model bliskiej współpracy nie tylko pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej ale też innymi instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu dzięki, czemu bez zbędnych formalności jesteśmy w stanie załatwiać sprawy naszych klientów. Porozumienie stanowi też platformę wymiany doświadczenia w zakresie obowiązujących

przepisów, ich interpretacji i stosowania. Wspólnie podejmujemy ważne dla nas tematy dot. naszej pracy i odpowiedzialności.

6. W ramach ogólnopolskiego Programu „Szlachetna Paczka” pracownicy socjalni Ośrodka typują rodziny do kwalifikacji przez Wolontariuszy Programu.

7. Ponadto współpracowano z sołtysami w Gminie Przechlewo, szkołami, służbą zdrowia, świetlicami środowiskowymi działającymi na terenie Gminy Przechlewo, Gminnym Centrum Kultury, Kołem Emerytów i Rencistów w Przechlewie, Domami Pomocy Społecznej, Zakładami Opiekuńczo-Lecznicznymi, Hospicjum w Człuchowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, Sądem Rejonowym w Człuchowie, Powiatowym Urzędem Pracy w Człuchowie, Powiatową Komisją Stypendialną, Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Komendą OHP, ogółem współpracujemy z **80 różnymi Instytucjami**.

W aktualnej sytuacji społecznej i gospodarczej pomoc społeczna pełni ważną rolę. Stwarza poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomaga w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomaga rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Pomoc społeczna dąży do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. Wysiłki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego.

Danuta Ginter

Kierownik GOPS Przechlewo